

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ В ЕС ФЕВРУАРИ 2012

Дирекция: Икономическа и финансова политика
Министерство на финансите

АКЦЕНТИ

- На срещата на Еврогрупата на 20 февруари 2012 г. финансовите министри от еврозоната одобриха отпускането на втория спасителен заем за Гърция в размер на 130 млрд. евро до 2014 г. Очаква се новият план да доведе до намаляване на гръцкия дълг до 120.5% от БВП на страната до 2020 г.. Той се отпуска при стриктни условия като засилване на надзора над Гърция и налагане на постоянно присъствие на мисия на Европейската комисия на място. Еврогрупата постигна споразумение и за радикално намаляване на държавния дълг на Гърция с участието на частния сектор в размер на 53.5 на сто от номинала на ценните книжа. Чрез реструктуриране на дълга на практика се отписват 107 милиарда евро от общата сума на задълженията на Гърция към частни кредитори, възлизаща на 230 милиарда евро.
- На заседанието на ЕКОФИН на 21 февруари финансовите министри от ЕС постигнаха съгласие по общ подход на Съвета по два проекторегламентата за засилване на икономическото управление в еврозоната. Проекторегламентите надграждат вече влезлия в сила „6 pack“ – пакета от шест законодателни акта за укрепване на икономическото управление в ЕС. Новите правила предвиждат засилен мониторинг на проектобюджетите на държавите-членки в еврозоната, както и стриктно наблюдение на държавите, изпитващи сериозни финансови затруднения или получили финансова помощ.
- ЕК представи доклада си за механизма за ранно предупреждение във връзка с макроикономическите дисбаланси – първоначална оценка за развитието на набор от 10 макроикономически показатели за всички държави-членки на ЕС. Докладът е първа стъпка от приложението на новата процедура за наблюдение и корекция на макроикономическите дисбаланси в страните от ЕС. Задълбочена дискусия от финансовите министри се очаква на по-късен етап.
- ЕКОФИН прие заключения, даващи политически насоки към държавите-членки за адресиране на макроикономическите и фискални предизвикателства в рамките на тазгодишния Европейски семестър – инициативата за по-тясна координация и управление на икономическите политики в ЕС. Въз основа на заключенията, на заседанието си в началото на март Европейският съвет ще даде насоки за работата през настоящата година в рамките на втория Европейски семестър.
- В рамките на заседанието на ЕКОФИН бяха приети и заключения на 23-те държави-членки, участващи в Пакта „Евро Плюс“, внесени първоначално като нота на Датското председателство без референция към данъчните въпроси. Впоследствие, по предложение на заинтересовани държави-членки, беше внесено допълнение с референция за необходимостта от структуриран диалог по данъчните въпроси, по което България депозира специална декларация.
- Съветът прие Регламент за късите продажби и договорите за кредитно неизпълнение.
- Финансовите министри одобриха мандат за преговори за заседанието на министрите на финансите и управителите на централните банки на държавите от Г-20 в Мексико на 25 – 26 февруари 2012 г.
- ЕКОФИН прие заключения във връзка с приоритетите на Съвета в преговорите с Европейския парламент относно бюджета на ЕС за 2013 г., както и препоръка до Европейския парламент за освобождаване от отговорност за изпълнението на бюджета на ЕС за 2010 г.
- Финансовите министри одобриха и заключения във връзка с финансиране на борбата с климатичните промени след конференцията в Дърбан, както и във връзка с икономическите аспекти на Пътната карта за ефективност на ресурсите.

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ В ЕС

На 21 февруари 2012 г. в Брюксел се проведе редовно заседание на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), където предмет на дискусия бяха ключови теми, пряко свързани с бъдещото икономическо развитие на Европейския съюз.

На първо място, финансовите министри от ЕС договориха обща позиция на Съвета по двата проекторегламента за засилване на икономическото управление в еврозоната:

- Регламент за общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите на бюджетни планове и гарантиране корекцията на прекомерния дефицит в държавите-членки от еврозоната;
- Регламент за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение на държавите-членки, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата им стабилност в еврозоната

Постигнатата обща позиция ще позволи на председателството на Съвета на ЕС да започне преговори с Европейския парламент за приемане на двата регламента на първо четене.

Двете нови законодателни инициативи, известни като втори пакет за икономическо управление, надграждат вече влезлия в сила „6 pack“ – пакет от шест правни акта за укрепване на икономическото управление в ЕС. Новите разпоредби предвиждат засилен мониторинг на проектобюджетите на държавите-членки в еврозоната, а именно - те ще трябва да предоставят бюджетните си планове всяка година в срок до 15 октомври на Европейската комисия и Съвета (в частност Еврогрупата). Предвижда се и още по-засилено наблюдение на държавите от еврозоната, които изпитват

сериозни финансови затруднения или са получили финансова помощ от други държави, от европейските стабилизационни механизми или от други международни финансови институции, като МВФ.

България като цяло подкрепя двете законодателни инициативи.

На второ място, ЕК представи на министрите на финансите Доклада си за механизма за ранно предупреждение във връзка с макроикономическите дисбаланси – първоначална оценка за развитието на набор от 10 макроикономически показатели за всички държави-членки на ЕС. За всеки един от показателите е изчислен праг, на чието надвишаване се обръща внимание. Докладът е първа стъпка от приложението на новата процедура за наблюдение и корекция на макроикономическите дисбаланси в страните от ЕС.

В своя доклад Комисията препоръча по-нататъшни задълбочени анализи на икономическата ситуация в Белгия, България, Дания, Испания, Франция, Италия, Кипър, Унгария, Словения, Финландия, Швеция и Великобритания. В допълнение, Комисията планува в предстоящите месеци да направи оценка на различията в икономическото развитие между държавите-членки.

Докладът не разглежда макроикономическите дисбаланси в страни, които са обект на програма за преустройство – Гърция, Ирландия, Португалия и Румъния, тъй като те вече се намират под засилено икономическо наблюдение.

Предстои обсъждането на доклада в Комитета за икономическа политика, Икономическия и финансов комитет и ЕКОФИН.

България счита, че забавянето на публикуването на първия доклад за механизма за ранно предупреждение не предоставя възможност за адекватна дискусия в рамките на Съвета, преди Европейския съвет през март. Докладът идва малко преди датата на публикуване

на годишните данни за 2011 г., които, ако бъдат взети предвид, ще дадат напълно различна картина за повечето държави-членки.

Не сме убедени, че икономическият прочит на таблото с индикатори в нашия случай отразява в достатъчна степен препоръките на Европейския парламент (съгласно чл. 4 (4) на Регламент (ЕО) 1176/2011). Смятаме, че ролята на допълнителни показатели като производителност на труда, търговски обороти, приток на ПЧИ и нетният външен дълг трябва да бъдат допълнително взети предвид, за да се осигури по-прецизно тълкуване на основните показатели, посочени в доклада.

Не считаме, че България следва да бъде предмет на задълбочен анализ поради следните причини:

- Текущата сметка е в излишък още през 2011 г. и базирано на есенните прогнози на ЕК от 2011 г. този излишък ще бъде поддържан и за периода 2012-2013.
- Пазарният дял на българския износ расте за целия период, обхванат от таблото с индикатори, което е в подкрепа на растящата конкурентоспособност на икономиката.
- България привлича над средното за ЕС чуждестранен капитал като дял от БВП през 2010г и 2011.
- Ръстът на производителността на труда в България се нарежда на второ място сред най-високите в ЕС (само след Естония). Динамиката на разходите за труд на единица продукция през 2010 г. не е резултат от увеличение на средната работна заплата в икономиката, а е свързана с продължаващото реструктуриране на икономиката към сектори с висока добавена стойност. Номиналните разходи за труд на единица продукция се очаква да спаднат под прага от 12% през 2012 г.

- Задължениостта на частния сектор в случая на догонваща икономика като България не е причина за безпокойство, тъй като до голяма степен се дължи на приток на преки чуждестранни инвестиции (с дял от 62.5% към края на септември 2011 г.). Настояваме, че нетният външен дълг е по-добър индикатор за потенциална уязвимост, като в нашия случай той е относително нисък в сравнение с други страни от ЕС.

Всички тези развития следва да бъдат отразени в икономическия прочит на таблото с индикатори, което би показало, че в случая на България няма устойчиви дисбаланси, които будят тревога.

На трето място, ЕКОФИН прие заключения, даващи политически насоки към държавите-членки за адресиране на макроикономическите и фискални предизвикателства в рамките на тазгодишния Европейски семестър – инициативата за по-тясна координация и управление на икономическите политики в ЕС. Заключенията на ЕКОФИН са в контекста на публикувания от Европейската комисия през ноември 2011 г. Годишен преглед на растежа, очертаващ ключовите приоритети за провежданите от държавите-членки бюджетни политики и структурни реформи през следващите 12 месеца. На заседанието си в началото на март Европейският съвет ще направи оценка на прилагането на специфичните препоръки, отправени към държавите-членки в рамките на първия Европейски семестър през 2011 г., както и ще даде насоки за работа през настоящата година в рамките на втория Европейски семестър.

Насоките, представени в заключенията на ЕКОФИН, и които се очаква да бъдат препотвърдени от Европейския съвет през март, са насочени към краткосрочни приоритети на националните програми за реформи (структурни реформи) и програмите за стабилност и сближаване (фискална политика), които ще бъдат представени през месец април.

България подкрепя заключенията на Съвета, които отразяват основните послания на Годишния преглед на растежа. Тези послания ние ще отразим в Националната програма за реформи и в Конвергентната програма.

На четвърто място, финансовите министри на 23-те държави-членки, участващи в Пакта „Евро Плюс“, приеха и заключенията, отнасящи се до връзката между пакта и Европейския семестър. Заключениета да бъдат внесени за разглеждане на заседанието на Европейския съвет през месец март.

С цел в заключенията изрично да се подчертае, че прякото данъчно облагане остава в компетентността на държавите –членки, България внесе декларация към протокола на Съвета ЕКОФИН със следното съдържание:

„В съответствие с това, което беше договорено в Пакта „Евро плюс“ България подчертава, че координацията на данъчните политики ангажира държавите-членки да започнат структуриран диалог по въпросите от данъчната политика, по-специално с цел да се осигури обмен на добри практики, избягване на вредни данъчни практики, както и предложения за борба с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане.

България отново подчертава, че прякото данъчно облагане остава в компетентността на всяка държава –членка.”

На пето място, Съветът прие Регламент за късите продажби и договорите за кредитно неизпълнение. Регламентът въвежда изисквания на ниво ЕС за разкриване на информация и хармонизира правилата, които надзорните органи могат да прилагат при извънредни ситуации, където се наблюдава сериозно заплахата за финансовата стабилност. Обект на регламента са късите продажби,

извършвани с всички финансови инструменти и договорите за кредитно неизпълнение върху държавни дългове. Регламентът поставя изисквания за повишаване на прозрачността при сделките и ограничение за извършване на непокритите къси продажби. Регулаторните органи при извънредни ситуации могат временно да ограничават сделките с къси продажби и транзакциите със задължения за кредитно неизпълнение върху държавни дългове.

На шесто място, Съвет ЕКОФИН одобри мандат за заседанието на министрите на финансите и управителите на централните банки на държавите от Г-20 в Мексико на 25-26 февруари 2012 година.

Мандатът обвързва ЕС и държавите-членки, които ще участват в срещата на Г-20, с общи позиции по въпроси, които ще бъдат обсъждани, като реформата на финансовите пазари, рамката на Г-20 за растеж, увеличаване на ресурсите на МФВ, реформата на международната парична система и др.

На последната среща на Г-20, в Мексико Сити на 19-20 януари, представителите на ЕС поискаха значително и бързо увеличаване на ресурса на МФВ в отговор на продължаващата дългова криза. Държавите-членки от еврозоната ще предоставят вноска в общия резерв на МФВ от €150 млрд., под формата на двустранен заем. Други държави-членки също заявиха желание да се включат.

България подкрепя ключовите послания и приоритетите на ЕС за срещата на Г- 20 в Мексико. Страната ни няма да участва с финансов ресурс в подкрепа на увеличението на ресурсите на МФВ.

На седмо място, Съветът одобри препоръка до Европейския парламент относно процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на общия бюджет на ЕС за 2010 г. Препоръките са изготвени въз основа на годишния доклад на Европейската сметна палата.

Съветът одобри и препоръки относно освобождаването от отговорност за изпълнение на бюджета за 2010 г. на 24-те агенции на ЕС, 6-те изпълнителни агенции на ЕС и седемте съвместни предприятия.

В съответствие с процедурата по освобождаване от отговорност, препоръките ще бъдат внесени за разглеждане в Европейския парламент, заедно със заключения на Съвета по редица специални доклади на Европейската сметна палата.

България подкрепя предложението на препоръки, като счита, че държавите-членки и ЕК трябва да продължат усилията за намаляване на грешките при изпълнението на бюджета. Споделяме мнението, че сега е моментът внимателно да се оцени функционирането на съществуващите разпоредби, за идентифициране на слабости и възможности за подобрене, и да се предложат необходимите промени в контекста на текущата ревизия на Финансовия регламент и проекта на секторно законодателство относно следващата многогодишна финансова рамка.

На осмо място, Съветът прие заключения представящи неговите приоритети за общия бюджет за 2013 г. Те ще служат за основа при преговорите с Европейския парламент и Комисията по-късно през годината.

Заключенията подчертават необходимостта да бъдат взети под внимание бюджетните и икономически ограничения на национално ниво, както и да се поддържа бюджетната дисциплина и на ниво ЕС. Те призовават за постигане на баланс между фискалната консолидация и нуждата от продължаване на инвестициите, с цел да се избегне възпрепятстване на вече поетите ангажименти и да не се възпрепятстват усилията за преодоляване на икономическата криза. Балансът трябва да бъде постигнат чрез приоритизиране на целите и разпределение на ресурсите към дейности, които имат най-висок принос за растежа и заетостта.

Република България подкрепя проекта на заключения на Съвета. Подчертаваме необходимостта от спазване на строга бюджетната дисциплина и на принципа на добро финансово управление, особено в контекста на усилията на държавите-членки за фискална консолидация.

Подкрепяме изискването при подготовката на проекта на бюджета за 2013 г. да се спазват разходните тавани, определени с действащата МФР 2007 – 2013 г. и да се осигурят достатъчни маржове по отделните раздели на бюджета.

ВЛИЯНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ В ЕС ВЪРХУ РАЗВИТИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ

Пазарите реагираха внимателно на постигнатото съгласие за втория спасителен пакет за Гърция. Еврото отчете леко засилване, а европейските борси реагираха със смесени настроения. По-отчетливи положителни движения се очакват едва след като гръцкото правителство започне да прилага ангажиментите, които е поело към кредиторите си. За момента непосредствената заплаха към общата валута е овладяна, но пазарите остават несигурни в дългосрочен план. Към 24 февруари едно евро се разменя за 1.33 щатски долара и 0.846 британски паунда, като през изминалия месец колебанията на общата валута достигнаха дъно от 1.29 долара за евро, отразявайки несигурността около новата програма за Гърция. Междувременно Fitch понижи кредитните рейтинги на Италия, Испания, Белгия, Кипър и Словения, а Moody's на Италия, Испания, Португалия, Словакия, Словения и Малта, като агенциите мотивираха решението си с текущата несигурна икономическа ситуация на континента.